FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	46508
Nom	Filosofia, ciència i tecnologia
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2256 - M.U. en Pensament Filosòfic Contemporani 23-V3	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2256 - M.U. en Pensament Filosòfic Contemporani 23-V3	8 - Filosofia, ciència i tecnologia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ARTIGA GALINDO, MARC	359 - Filosofia

RESUM

La ciència té una gran autoritat en la nostra societat. Això explica parcialment per què aquelles disciplines que tenen la pretensió de proporcionar cert coneixement tendeixen a classificar-se com científiques. Un dels casos més controvertits d'aquesta tendència és el de les ciències socials, la finalitat de la qual és explicar i comprendre les societats humanes. L'objectiu d'aquest curs és reflexionar sobre algunes qüestions filosòfiques relacionades amb aquests sabers, que inclouen disciplines com la sociologia, l'antropologia, l'economia o la psicologia social. Algunes de les qüestions que intentarem abordar són: Poden ser les ciències socials neutrals i objectives, o són àrees permeables a la ideologia? És possible una ciència social feminista (o una ciència social de la classe treballadora)? Quin tipus de coneixement sobre allò humà poden proporcionar-nos les ciències socials? Hi ha alguna diferència entre el tipus de coneixement que aporten les ciències naturals i el coneixement que proporcionen les ciències socials? Poden els fets socials reduir-se a fets psicològics? Hi ha un únic model d'acció racional?

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen.

COMPETÈNCIES

2256 - M.U. en Pensament Filosòfic Contemporani 23-V3

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d?estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d?integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d?una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l?aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d?una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d?aprenentatge que els permeten continuar estudiant d?una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Millorar les destreses relacionades amb l'exposició i defensa oral d'una dissertació o assaig, així com la participació en debats i el treball en equip.
- Capacitat d'analitzar, sintetitzar i interpretar dades d'índole cultural, social, política, ètica o científica i d'emetre juís reflexius sobre ells en els treballs escrits que es presenten.
- Comprensió en profunditat de les relacions i conflictes entre distints àmbits de la cultura i el pensament: filosofia, ciència, dret, política, etc.
- Saber manejar amb soltesa les diverses fonts d'informació, rellevants per a la investigació (bibliogràfiques, electròniques, etc.) , així com la recopilació de la dita informació i bibliografia amb vista a la creació de textos propis.
- Coneixement en profunditat de l'estat de la qüestió dels debats lògics i epistemològics en el context del pensament filosòfic contemporani
- Comprensió en profunditat dels conceptes involucrats en discursos teòrics i pràctics sobre ciència i tecnologia, amb vista a identificar el seu significat, les seues dialèctiques específiques i les seues implicacions metadiscursives
- Desenvolupament de la capacitat de reflexió crítica sobre el present i els seus problemes científics sobre la base dels recursos conceptuals procedents de les diferents disciplines i tradicions filosòfiques

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. NATURALISME I INTERPRETIVISME: LA COMPRENSIÓ DALLÒ HUMÀ A LES CIÈNCIES SOCIALS

En què es diferencia la comprensió de l'acció humana de la comprensió dels fets que típicament estudien les ciències naturals? Hi ha algun aspecte distintiu de l'explicació de la conducta humana? Hi ha alguna característica dallò humà que no pugui ser abordat des de les ciències socials? Existeix un únic tipus de racionalitat? Fins a quin punt és útil la teoria de l'elecció racional per a donar compte dallò que és humà? Quines conseqüències té el fet que els humans siguem el subjecte i l'objecte de la investigació en ciències socials?

2. INDIVIDUALISME VS. HOLISME

És possible reduir els fets socials a fets individuals? Poden explicar-se completament les propietats que tenen les societats a partir de les propietats psicològiques dels individus que la composen, o hi ha fets socials irreductibles? Pot, en darrer terme, reduir-se la sociologia a psicologia (i, eventualment, a neurociència)? Quines diferències hi ha entre normes, convencions i institucions i quin paper juguen en l'explicació dels fenòmens socials? Què són les explicacions estructurals i funcionals? Poden aquestes categories ajudar-nos a entendre les opressions de gènere, raça, classe o ètnia?

3. CIÈNCIA I IDEOLOGIA

Des d'algunes corrents com el feminisme (p.ex. Longino, Harding), el marxisme (p.ex. Escola de Frankfurt) o el postestruturalisme (p. ex. Foucault) s'ha qüestionat que la investigació científica estigui lliure de valors. És la ciència realment neutral i objectiva? Pot ser-ho? És desitjable que la ciència avanci sense tenir en compte certs valors, com la justícia social o la desigualtat entre persones de diferent gènere? És possible una ciència feminista (o una ciència de la classe treballadora) i en què es diferenciaria de la ciència no feminista? Poden les ciències socials escapar del relativisme?

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	37,50	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs individuals	52,50	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació de classes de teoria	30,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Les sessions tindran el format de seminari i combinaran discussió de textos, activitats participatives i explicacions del professor.

AVALUACIÓ

La nota final es determinarà de la manera següent:

- Un 70-80% de la nota dependrà d'un assaig final sobre alguns dels temes tractats al curs.

- Un 20-30% de la nota dependrà de l'assistència i la participació activa a classe, així com de la realització de petites activitats que el professor indicarà.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Álvarez, J. F., M. Jiménez-Bueno, D. Teira y J. Zamora (2019) Filosofía de las Ciencias Sociales. UNED
- Elster, J. (1989) Nuts and Bolts for the Social Sciences. New York, NY: Cambridge University Press. (trad. Antonio Bonnano, Tuercas y Tornillos. Una Introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales. Ed. Gedisa, 1993)
- Hollis, M. (1994) The Philosophy of Social Science: An Introduction. Cambridge University Press
- Martin, M. y Lee C. McIntyre, ed. (1994) Readings in the Philosophy of Social Science. Cambridge, MA: MIT Press
- Reiss, J. (2013) Philosohy of Economics. A Contemporary Introduction. Routledge

- Rosenberg, A. (2012) Philosophy of Social Science. Westview Press
- Steel, D. and Francesco Guala, ed. (2011) The Philosophy of Social Science Reader. London and New York.
- Pettit, P. (1995) The Virtual Reality of Homo Economicus. The Monist 78(3) 308-329

Complementàries

- Adorno, T. et al. (1969/1973) La disputa del positivismo en la sociología alemana. Ediciones Grijalbo, México.
- Cohen, G. A. (1978) Functional Explanation in Marxism. En Readings in the Philosophy of Social Science. (trad. Pilar López Máñez, 'La explicación funcional en el marxismo', en La teoría de la historia de Karl Marx: Una defensa, Siglo XXI)
- Elster, J. (1982) Marxism, functionalism, and game theory. The case for methodological individualism. Theory and Society, 11:453-82. (Trad. Pilar López, 'Marxismo, funcionalismo y teoría de juegos: Alegato en favor del individualismo metodológico' Sociológica, 1(2): 1986)
- Friedman, M. (1953/1967) La metodología de la ciencia positiva. En Ensayos sobre economía positiva. Editorial Gredos, Madrid, pp. 9-44.
- Nelson, J. (2009) Rationality and Humanity: A View from Feminist Economics. Occasion:Interdisciplinary Studies in the Humanities 1 (1).
- Noguera, J. A. (2003) ¿Quién teme al individualismo metodológico? Un análisis de sus implicaciones para la teoría social. Papers, 69, 2003, pp. 101-132.
- Popper, K. (1985) Individualism versus Collectivism. En David Miller (ed.) Popper Selections. Princeton University Press. Princeton, NJ
- Rorty, R. (1981/1996) Método, ciencia y esperanza social. En Consecuencias del pragmatismo, Tecnos, Madrid, pp. 274-296.
- Searle, J. (1995/1997). La construcción de la realidad social. Ediciones Paidós Ibérica
- Sen, A. (1977) Rational Fools: A Critique of the Behavioral Foundations of Economic Theory. Philosophy and Public Affairs 6: 317-344.